

**SØRLANDETS
KOMPETANSEFOND**

Årsmelding 2018

Statusrapport 2018

Stiftelsen Sørlandets Kompetansecfond ble etablert i 2001 med en startkapital på 600 mill. kr. Så langt har vi delt ut 482 mill. kr. til kompetansehevede prosjekter i Vest Agder, mens fondets kapital ved utgangen av året var på 931 mill kr.

2018 var et utfordrende år i finansmarkedene og endte med tap også for kompetansecfondets investeringer. Bruttoavkastningen endte på -25 mill kr, tilsvarende -2,8 prosent. Fondet har imidlertid opparbeidet en god økonomisk buffer, nettopp for å takle denne type svingninger fra år til år. Bevilgningene over 2018-regnskapet kunne dermed holdes på 25 mill kr, som har vært det normale utdelingsnivået for fondet de siste årene.

Det er en klar erfaring både i vårt fond og hos andre virkemiddelaktører at små tildelinger til små mottakerorganisasjoner sjeldent er det som gir best resultateffekt for formålsrealiseringen. I 2017 ble derfor fondets utdelingsstrategi lagt om i retning av å konsentrere innsatsen om færre, men større og mer langsiktige prosjekter. Fjoråret ble dermed andre driftsår etter denne nye modellen. Mens fondet tidligere fulgte en portefølje av rundt 40-50 relativt kortsiktige tildelinger, vil vi når omleggingsperioden er gjennomført forvente å gi støtte til ett dusin pågående prosjekter til enhver tid. Disse ønsker vi til gjengjeld å være dypere involvert i enn det som har vært normen tidligere.

Fondet har i mange år hatt gode erfaringer med støtten til utdannings- og forskningsinstitusjoner på Agder. På samme måte ønsker vi nå å gi mer støtte til utvikling av nye innovasjonssentre i regionen. Fondet prioriterer større og langsiktige samarbeidsprosjekter med aktører spesielt i vestfylket og med UiA; som eksempelvis Innakva senteret i Lister og Senter for Innovasjon i Lindesnesregionen. Det vil naturlig nok gå lang tid før effekten av denne omleggingen vil vise seg, men tilbakemeldingene så langt har vært svært positive.

Tematisk har styret anvist to hovedområder som stiftelsens arbeid skal konsentreres rundt:

- Entreprenørskap som vekst-strategi på Agder
- Tidlig innsats for økt yrkesdeltakelse

Offentlige virkemidler i Norge er velutviklet når det gjelder innovasjon i etablert næringsliv. Kompetansecfondets satsning på entreprenørskap og de unge vekstbedriftene er imidlertid gjort i erkjennelsen av at det er nettopp disse unge bedriftene som vil måtte stå for flertallet av de nye arbeidsplassene i regionen, samtidig som det er et stort behov for kunnskapsutvikling og kunnskapsspredning i denne sektoren.

Også innen levekårs-feltet er det kompetansecfondets strategi å fokusere på langvarige og forskningsbaserte prosjekter. Vi tror at samarbeid med flere aktører og på tvers av organisatoriske enheter er en forutsetning for vellykket kunnskapsutvikling og ikke minst effektiv spredning av gode tiltak i regionen.

For 2018 utgjorde fondets bevilgninger totalt 25 mill kr. Bak tallene ser vi en fortsatt opptrapping av støtte til flerårige programmer for utvikling av regionale økosystemer for innovasjon og entreprenørskap. Det ble i alt bevilget 10 mill kr til klynger, nettverk og sentre, hvorav halvparten gikk til Lister- og Lindesnesregionene. Det såkalte «Scale-Up Agder» prosjektet fikk ny bevilgning på 2,8 mill kr. Her er det den relativt nyetablerte Business Region Kristiansand som koordinerer på vegne en håndfull aktører lokalisert i Kristiansand.

Videre er det bevilget 7 mill kr til et nytt femårig program for utvikling og oppstart av et masterstudium i entreprenørskap på Handelshøyskolen ved UiA. Sammen med videreføring av «Nye Veier» prosjektet fra 2017 innebærer dette at UiA i alt mottar tett på 40 % av fondets tildelinger for 2018.

Når det gjelder levekårsprosjektene er det største prosjektet i 2018-tildelingene utrulling av Agderprosjektet (lekbasert læring), med 2 mill kr.

Etter to runder med tildelinger etter den nye strategien ser vi at Lister og Lindesnes-regionene samlet har mottatt 26 % av fondets bevilgninger, som er en dobling fra det som var normalen tidligere.

Fondet har de senere år benyttet en investeringsstrategi tilsvarende Statens Pensjonsfond Utland (Oljefondet). Dette har vært en god ordning for fondet. Aksjeandelen var ca. 60 % i 2018 og denne skal økes til 70 % over en 2-årsperiode. Investeringer i aksjer har høyere avkastning enn rentepapirer, men vi må fortsatt være forberedt på betydelige svingninger. For å møte slike svingninger hadde fondet pr 31.12 2018 opparbeidet en økonomisk buffer på 161 mill kr ut over grunnkapitalen.

Kristiansand, 27. mai 2019

Peter Klemsdal
Administrerende direktør

Sørlandets Kompetansefond

ÅRSBERETNING 2018

Formål og bakgrunn

Sørlandets Kompetansefond er en stiftelse med formål å bidra til kompetanseheving i Vest-Agder til sikring og etablering av arbeidsplasser og gode levekår. Stiftelsen er i vedtektene også pålagt å bidra til utvikling av Universitetet på Sørlandet.

Stiftelsen er opprettet av samtlige 15 kommuner i Vest-Agder, som ved etableringen donerte aksjer i Agder Energi AS for å sikre at verdier som er bygget opp i Vest-Agder Energiverk, skal kunne tjene innbyggerne i fylket på lang sikt.

Aksjene ble solgt i 2002 for 600 mill. kr som ble reinvestert verdipapirer og eiendom. I årene siden da er det gjort utdeling av midler til stiftelsens formål med totalt 482 mill. kr, mens markedsverdien av forvaltningskapitalen ved utgangen av 2018 var 931 mill. kr.

Styre og administrasjon

Stiftelsen har et styre på sju personer med tre vararepresentanter. Det har vært avholdt seks styremøter i 2018. Vararepresentanter har møtt ved to av styremøtene.

Administrasjonen har i 2018 bestått av administrerende direktør Peter Klemsdal, prosjektkoordinator Cecilie Kroglund og kontorleder Ingebjørg Borgemyr (30 %).

Kompetansefondet er samlokalisert med Cultiva i Havnekvartalet, Vestre Strandgate 27, Kristiansand.

Arbeidsmiljøet i stiftelsen anses å være godt. Sykefraværet utgjør 6 dager (1,1 %). Det har ikke vært skader eller ulykker i løpet av året.

Stiftelsen påvirker ikke det ytre miljø.

I stiftelsens ulike organer er kjønnsfordelingen som følger:

	Kvinner	Menn	Totalt
Administrasjonen	2 (67 %)	1 (33 %)	3
Styret	3 (43 %)	4 (57 %)	7
Rådsforsamlingen	4 (27 %)	11 (73 %)	15

Rådsforsamlingen består av ordførerne i stifterkommunene i Vest-Agder. Valgkomitéen består av ordfører i Flekkefjord kommune Jan Sigbjørnsen, ordfører i Søgne kommune Astrid Margrethe Hilde og ordfører i Mandal kommune Alf Erik Andersen.

Egenkapital

I henhold til stiftelsens vedtekter skal fondets grunnkapital hvert år tillegges et beløp som er tilstrekkelig til at fondet opprettholder sin realverdi. Årets avsetning til tilleggs kapital er kr 18 836 899 basert på en stigning i konsumprisindeksen på 2,7 % i 2018.

Selskapets bokførte egenkapital pr 31.12.2018 fordeler seg på:

Grunnkapital	kr	514 459 044
Tilleggs kapital	kr	202 040 784
Justert grunnkapital	kr	716 499 828
Annen egenkapital	kr	139 173 585
Sum egenkapital	kr	855 673 413

Stiftelsens portefølje til forvaltning har pr 31.12.18 en antatt markedsverdi på 931 MNOK.

Redegjørelse for årsregnskapet

Netto avkastning av kapital for 2018 er kr - 24 704 388. Driftskostnadene beløp seg til kr 5 325 124. Dette gir et resultat før utdelinger på kr – 30 029 512.

Det er kun stiftelsens akkumulerte realavkastning som kan anvendes til formålet. For 2018 er realavkastningen disponert som følger:

Avkastning av kapital	Kr	- 24 704 388	-2,6 %
Avsatt til tilleggs kapital	Kr	- 18 836 899	-2,7 %
Realavkastning	Kr	- 43 541 287	-5,3 %
Utdeling av midler i henhold til stiftelsens formål	Kr	- 24 835 123	
Driftskostnader	Kr	- 5 325 124	
Overført fra annen egenkapital	Kr	73 701 534	
Sum disponert realavkastning	Kr	- 43 541 287	

Kompetansefondet tar årlig ut midler fra investeringsporteføljen for å dekke drift og utbetalinger til prosjektinvesteringer. Driften av stiftelsen gav i 2018 et likviditetsoverskudd på 33 millioner kroner. Økningen i investeringsporteføljen på 31 millioner kroner er finansiert med likviditetsoverskudd fra driften og fra likviditetsbeholdningen. Likviditetssituasjonen til stiftelsen ansees som god.

Basert på stiftelsens egenkapitalbase er forutsetningene om fortsatt drift til stede. Styret mener at årsregnskapet gir en rettvise oversikt over utvikling og resultat av stiftelsens virksomhet og stilling.

Stiftelsen har i 2018 fullført de flerårige forsknings- og utviklingssamarbeidene innenfor levekårssektoren med bl.a. Universitetet i Stavanger, Universitetet i Agder og Arbeidsforskningsinstituttet.

Kapitalforvaltning

Styret reviderte sist kapitalforvaltningsstrategien i styremøte 5. april 2019.

	31.12.18 MNOK		Strategi 2018	Avkastning 2018	Referanse indeks
Bank/pengemarked	98	10 %	5 %	1,3 %	0,5 %
Obligasjoner Norge	91	10 %	5 %	1,0 %	0,5 %
Obligasjoner utland	91	10 %	10 %	-0,6 %	0,4 %
Sum renteplasseringer	280	30 %	20 %	0,6 %	0,5 %
Norske aksjer	118	13 %	10 %	-1,2 %	-2,7 %
Nordiske aksjer	6	1 %	5 %	-5,5 %	-9,8 %
Globale aksjer	412	44 %	55 %	-6,4 %	-6,7 %
Alternative aksjeinvesteringer	19	2 %	0 %	-4,2 %	-4,2 %
Sum aksjeplasseringer	554	60 %	70 %	-5,2 %	-6,6 %
Eiendom	97	10 %	10 %	3,9 %	1,8 %
Sum andre aktivklasser	97	10 %	10 %	3,9 %	1,8 %
Portefølje	931	100 %	100 %	-2,8 %	-3,4 %

Verdijustert avkastning på kapitalen i 2018 ble -2,8 %, mens regnskapsmessig avkastning ble -2,6 %. Verdijustert avkastning er 0,6 % bedre enn referanseindeksen vi måler oss mot.

Det er utarbeidet forsvarlige rutiner og intern kontroll for stiftelsens forvaltning av midler.

Finansiell risiko

Stiftelsens eksponering mot finansiell risiko gjelder forvaltningen av stiftelsens midler.

Markedsrisikoen er hovedsakelig knyttet til renterisiko på investeringer i rentepapirer og markedsrisiko på investeringene i aksjer og eiendom. Kurstap i porteføljen ved en stigning på 1,5 % i rentenivået er anslått til ca. 3 mill. kr. En kursnedgang på 20 % vil medføre et tap på ca. 111 mill. kr i aksjeporteføljen og ca. 19 mill. kr. i eiendomsporteføljen. Samlet tapspotensiale i stresstesten utgjør dermed 134 mill. kr. med dagens porteføljesammensetning.

Stiftelsen er utsatt for kredittrisiko knyttet til utstedere av obligasjonslån. Tapsrisikoen anses for å være lav. Kompetansefondet har god likviditet.

Utdeling av midler

Siden opprettelsen av stiftelsen i 2001 er det gjennomsnittlig delt ut ca. 27 millioner kroner årlig til ulike prosjekter i regionen.

Overordnet strategi er sist revidert i 2017. Styret har i strategien valgt ut to hovedformål som stiftelsens arbeid skal konsentreres rundt:

- Entreprenørskap som vekst-strategi på Agder
- Tidlig innsats for økt yrkesdeltakelse

Styret har i styremøte 8. februar 2019 bevilget midler til videreføring av flerårige prosjekter og den tematiske utlysningen om «Entreprenørskap som vekst-strategi på Agder». Det er bevilget netto prosjektstøtte på kr 24 835 123 i 2018. Vi viser til nærmere omtale i note 7. Stiftelsens prosjektstøtte er fordelt på følgende satsningsområder:

Havnæringer og offshore	1 prosjekt	500 000	2 %
Prosessindustri og treindustri	2 prosjekter	920 000	4 %
Effektiv industriproduksjon	1 prosjekter	800 000	3 %
Tidlig innsats for økt yrkesdeltakelse	6 prosjekter	4 211 000	16 %
Vekstkompetanse og innovasjons-økosystemer	14 prosjekter	17 314 000	66 %
Andre områder	3 prosjekter	2 350 000	9 %
Årets bevilgninger til kompetanseprosjekter		26 095 000	100 %
Tilbakeføring av ikke benyttede bevilgninger		-1 259 877	
Kostnadsførte bevilgninger til kompetanseprosjekter		24 835 123	

Kompetansefondet har gjennomført sitt 17 driftsår. Totalt gjennom disse årene er det gjort utdelinger på totalt 482 millioner kroner til kompetansehevingsformål i Vest Agder. Fondet er opptatt av å sikre en god måloppnåelse for strategien, og gjennomfører interne og eksterne effekt-evalueringer med formål å kontinuerlig kunne forbedre anvendelsen av midlene.

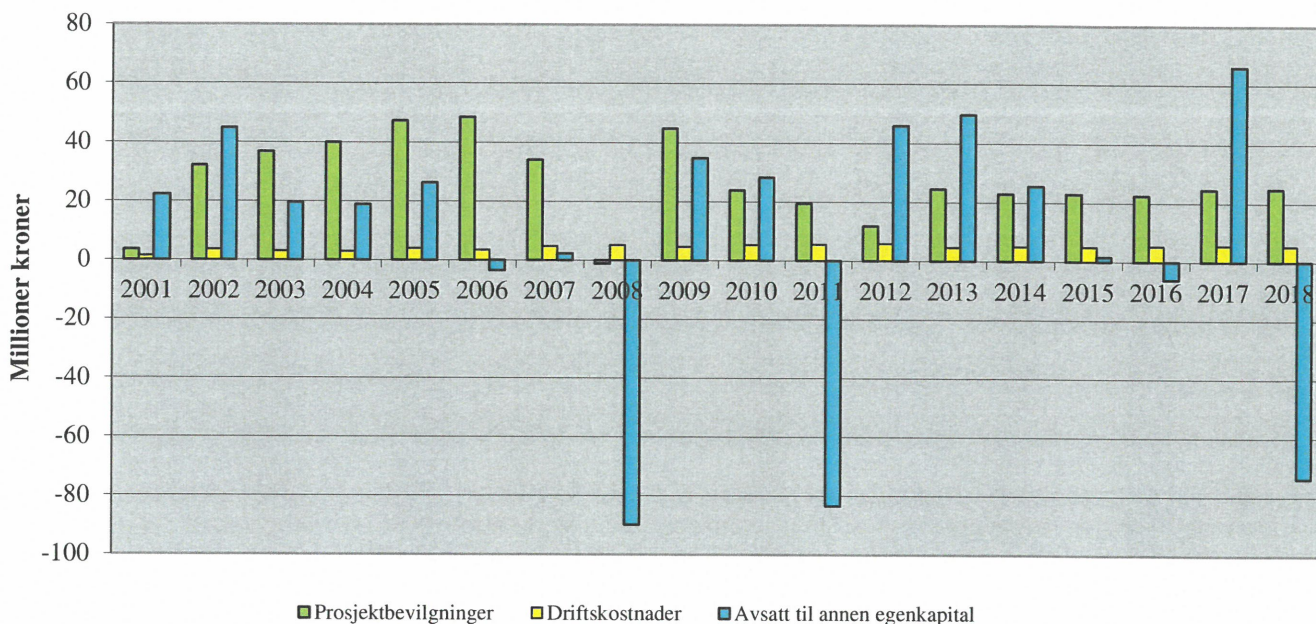
Framtidsutsikter

Stiftelsen ønsker å bruke sine midler der de får størst effekt på det vedtektsfestede formålet, nemlig sikring av arbeidsplasser og gode levekår i Vest-Agder.

Stiftelsen har som mål å kunne bevilge midler til stiftelsens formål hvert år, uavhengig av utviklingen i kapitalmarkedene. Stiftelsen er derfor avhengig av å ha fri egenkapital som både øker muligheten for å kunne bevilge midler i perioder med lav eller negativ avkastning og samtidig gjøre det mulig å ta risiko i kapitalforvaltningen for å kunne oppnå en tilfredsstillende avkastning. Stiftelsen vil i perioder med høy avkastning sette av midler til fri egenkapital.

I 2018 har negativ avkastning i finansmarkedene medført at stiftelsen for fjerde gang siden 2001 må hente midler fra oppspart egenkapital for å inflasjonsjustere grunnkapitalen og ha midler til prosjektbevilgninger. 2018 viser dermed at strategien med å bygge bufferkapital i gode år gjør at Kompetansefondet har muligheter til å ha stabile utdelinger.

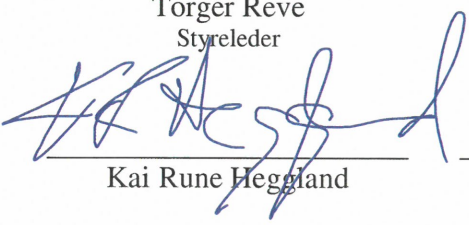
Egenkapitalsituasjonen pr. 31.12.18 gir fortsatt en god buffer mot ytterligere svingninger i finansmarkedene. Samtidig har finansmarkedene hatt en positiv utvikling hittil i 2019 som mer enn kompenserer for nedgangen i 2018.

Gjennomsnittlig realavkastning de siste 10 årene er 4,4 %. Til sammenligning har Statens pensjonsfond utland hatt en gjennomsnittlig realavkastning de siste ti år på 3,9 %.

Det er knyttet usikkerhet til avkastning av kapital, og dermed også til stiftelsens fremtidige midler til disposisjon. Avkastningen vil påvirkes av konjunktorene, rentenivået og utviklingen i kapitalmarkedene.

Kristiansand, den 27. mai 2019

<hr/> Torger Reve Styreleder <hr/> Kai Rune Heggland	<hr/> Roy Mersland Nestleder <hr/> Harald Furre	<hr/> Camilla Dunsæd <hr/> Margrethe Handeland
<hr/> Janne Haaland Matlary	<hr/> Peter Klemsdal Administrerende direktør	

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo™ - sikker digital signatur".
De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Margrethe Handeland

Styremedlem

Serienummer: 9578-5993-4-2565041

IP: 193.214.xxx.xxx

2019-05-27 09:30:44Z

Roy Mersland

Nestleder

Serienummer: 9578-5999-4-1281644

IP: 77.16.xxx.xxx

2019-05-27 11:06:00Z

Janne Haaland Matlary

Styremedlem

Serienummer: 9578-5994-4-752067

IP: 129.240.xxx.xxx

2019-05-27 11:39:52Z

Johan Peter Klemsdal

Administrerende direktør

Serienummer: 9578-5993-4-2589067

IP: 212.4.xxx.xxx

2019-05-28 10:53:30Z

Harald Furre

Styremedlem

Serienummer: 9578-5993-4-1575416

IP: 158.150.xxx.xxx

2019-05-29 09:04:02Z

Torger Reve

Styreleder

Serienummer: 9578-5999-4-1369438

IP: 109.189.xxx.xxx

2019-05-29 10:05:03Z

Camilla Bruno Dunsæd

Styremedlem

Serienummer: 9578-5995-4-122384

IP: 158.150.xxx.xxx

2019-06-12 17:46:05Z

Kai Rune Heggland

Styremedlem

Dokumentet er signert digitalt, med **Penneo.com**. Alle digitale signatur-data i dokumentet er sikret og validert av den datamaskin-utregnede hash-verdien av det opprinnelige dokument. Dokumentet er låst og tids-stemplet med et sertifikat fra en betrodd tredjepart. All kryptografisk bevis er integrert i denne PDF, for fremtidig validering (hvis nødvendig).

Hvordan bekrefter at dette dokumentet er originalen?

Dokumentet er beskyttet av ett Adobe CDS sertifikat. Når du åpner dokumentet i

Adobe Reader, skal du kunne se at dokumentet er sertifisert av **Penneo e-signature service** <penneo@penneo.com>. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret.

Det er lett å kontrollere de kryptografiske beviser som er lokalisert inne i dokumentet, med Penneo validator - <https://penneo.com/validate>

Stiftelsen Sørlandets Kompetansefond

Resultatregnskap

Note	Driftsinntekter og driftskostnader	2018	2017
	Avkastning av kapital		
	Inntekter av finansielle eiendeler		
	Renteinntekter	3 785 428	3 712 474
	Aksjeutbytte	7 156 699	6 515 294
	Gevinst ved realisasjon av finansielle eiendeler	28 286 869	31 729 313
	Urealisert gevinst og reversering av urealisert tap	2 015 898	76 143 438
	Annen finansinntekt	683 096	66 142
	Sum inntekter av finansielle eiendeler	41 927 990	118 166 661
	Kostnader vedrørende finansielle eiendeler		
	Annen rentekostnad	2 393	1 311
	Tap ved realisasjon av finansielle eiendeler	783 662	0
	Annen finanskostnad	0	2 267
	Urealisert tap	65 846 322	9 723 904
	Sum kostnader vedrørende finansielle eiendeler	66 632 378	9 727 482
	Sum avkastning av kapital	-24 704 388	108 439 180
1	Lønnskostnad	3 716 521	3 374 654
4	Avskrivning på driftsmidler	18 639	18 640
1,9	Annen driftskostnad	1 589 964	2 120 113
	Sum driftskostnader	5 325 124	5 513 407
	Resultat før utdelinger	-30 029 512	102 925 773
7	Utdeling av midler i henhold til stiftelsens formål	24 835 123	24 533 000
	Årets resultat	-54 864 635	78 392 773
	Overføringer		
6	Avsatt til tilleggs kapital	18 836 899	12 335 887
6	Avsatt til/overført fra annen egenkapital	-73 701 534	66 056 886
	Sum overføringer	-54 864 635	78 392 773

Stiftelsen Sørlandets Kompetansefond

Balanse

Note	Eiendeler	2018	2017
	Anleggsmidler		
	Varige driftsmidler		
4	Driftsløsøre, inventar o.a. utstyr	67 365	86 004
	Sum varige driftsmidler	67 365	86 004
	Finansielle driftsmidler		
3	Investeringer i aksjer og andeler	106 203 111	74 247 364
3	Andre fordringer	514 560	6 492 058
	Sum finansielle anleggsmidler	106 717 671	80 739 422
	Sum anleggsmidler	106 785 036	80 825 425
	Omløpsmidler		
	Fordringer		
8	Andre fordringer	361 041	183 507
	Sum fordringer	361 041	183 507
	Markedsbaserte verdipapirer		
5	Aksjer og aksjefond	535 613 820	556 547 266
5	Obligasjoner og fond	274 357 740	312 835 332
	Sum markedsbaserte papirer	809 971 560	869 382 598
2	Bankinnskudd, kontanter o.l.	8 709 493	6 463 469
	Sum omløpsmidler	819 042 094	876 029 575
	Sum eiendeler	925 827 130	956 855 000

Stiftelsen Sørlandets Kompetansefond

Balanse

Note	Egenkapital og gjeld	2018	2017
	Egenkapital		
	Innskutt kapital		
6	Grunnkapital	514 459 044	514 459 044
6	Tilleggskapital	202 040 784	183 203 885
	Sum innskutt kapital	716 499 828	697 662 929
	Opptjent egenkapital		
6	Annen egenkapital	139 173 585	212 875 119
	Sum opptjent kapital	139 173 585	212 875 119
	Sum egenkapital	855 673 413	910 538 048
	Gjeld		
	Kortsiktig gjeld		
	Leverandørgjeld	45 162	315 436
	Skattetrekk og andre trekk	253 508	216 375
7	Vedtatte utdelinger, ikke utbetalt	52 867 055	43 855 482
3	Annen kortsiktig gjeld	16 987 992	1 929 659
	Sum kortsiktig gjeld	70 153 717	46 316 952
	Sum gjeld	70 153 717	46 316 952
	Sum gjeld og egenkapital	925 827 130	956 855 000

Kristiansand, 27. mai 2019

Torger Reve
Styrets leder

Kai Rune Heggland
Styremedlem

Roy Mersland
Nestleder

Harald Furre
Styremedlem

Camilla Dunsæd
Styremedlem

Margrethe Handeland
Styremedlem

Janne Haaland Matlary
Styremedlem

Peter Klemsdal
Administrerende direktør

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo™ - sikker digital signatur".
De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Margrethe Handeland

Styremedlem

Serienummer: 9578-5993-4-2565041

IP: 193.214.xxx.xxx

2019-05-27 09:30:44Z

Roy Mersland

Nestleder

Serienummer: 9578-5999-4-1281644

IP: 77.16.xxx.xxx

2019-05-27 11:06:00Z

Janne Haaland Matlary

Styremedlem

Serienummer: 9578-5994-4-752067

IP: 129.240.xxx.xxx

2019-05-27 11:39:52Z

Johan Peter Klemsdal

Administrerende direktør

Serienummer: 9578-5993-4-2589067

IP: 212.4.xxx.xxx

2019-05-28 10:53:30Z

Harald Furre

Styremedlem

Serienummer: 9578-5993-4-1575416

IP: 158.150.xxx.xxx

2019-05-29 09:04:02Z

Torger Reve

Styreleder

Serienummer: 9578-5999-4-1369438

IP: 109.189.xxx.xxx

2019-05-29 10:05:03Z

Camilla Bruno Dunsæd

Styremedlem

Serienummer: 9578-5995-4-122384

IP: 158.150.xxx.xxx

2019-06-12 17:46:05Z

Kai Rune Heggland

Styremedlem

Dokumentet er signert digitalt, med **Penneo.com**. Alle digitale signatur-data i dokumentet er sikret og validert av den datamaskin-utregnede hash-verdien av det opprinnelige dokument. Dokumentet er låst og tids-stemplet med et sertifikat fra en betrodd tredjepart. All kryptografisk bevis er integrert i denne PDF, for fremtidig validering (hvis nødvendig).

Hvordan bekrefter at dette dokumentet er originalen?

Dokumentet er beskyttet av ett Adobe CDS sertifikat. Når du åpner dokumentet i

Adobe Reader, skal du kunne se at dokumentet er sertifisert av **Penneo e-signature service <penneo@penneo.com>**. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret.

Det er lett å kontrollere de kryptografiske beviser som er lokalisert inne i dokumentet, med Penneo validator - <https://penneo.com/validate>

Stiftelsen Sørlandets Kompetansecfond

Kontantstrømoppstilling

	2018	2017
Årsresultat før utdelinger	-30 029 512	102 925 773
- Utbetalte utdelinger i henhold til stiftelsens formål	-15 823 550	-25 175 964
+ Ordinære avskrivninger	18 639	18 640
-/+ Urealisert gevinst/tap finansielle omløpsmidler	63 830 424	-66 419 534
Tilført fra årets virksomhet	17 996 001	11 348 915
+/- debitorer og kreditorer	-270 274	312 959
+/- Endring andre tidsavgrensninger	15 095 466	-34 476
A Netto likviditetsendring fra driften	32 821 193	11 627 398
- Investeringer i varige driftsmidler	0	-46 500
+/- Endring i finansielle investeringer	-30 575 169	-21 714 129
B Netto likviditetsendring fra investeringer	-30 575 169	-21 760 629
- Utbetalt fra grunnkapital	0	0
C Netto likviditetsendring fra finansiering	0	0
A+B+C Netto endring likvider gjennom året	2 246 024	-10 133 231
+ Likviditetsbeholdning 01.01.	6 463 469	16 596 701
Likviditetsbeholdning 31.12.	8 709 493	6 463 469

Stiftelsen Sørlandets Kompetansefond

Noter til regnskapet 2018

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven av 1998. Regnskapsprinsippene beskrives nedenfor.

Hovedregel for vurdering og klassifisering av eiendeler og gjeld

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen ett år er klassifisert som omløpsmidler. Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig gjeld er tilsvarende kriterier lagt til grunn.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi når verdifallet forventes ikke å være forbigående. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives planmessig.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt mottatt beløp på etableringstidspunktet.

Enkelte poster er vurdert etter andre prinsipper og redegjøres for nedenfor.

Finansielle anleggsmidler

Investeringer i obligasjoner og andre rentebærende papirer som er ment å holdes til forfall, klassifiseres som finansielt anleggsmiddel i regnskapet og bokføres til anskaffelseskost. Overkurs/underkurs på anskaffelsestidspunktet periodiseres og fordeles over resterende løpetid. Periodisert overkurs/underkurs resultatføres løpende som finanskostnad/finansinntekt.

Investeringer i aksjer og andre selskaper bokføres etter kostmetoden. Utbetalinger fra selskapene som skyldes avkastning inntektsføres. Øvrige utbetalinger føres mot kostprisen.

Finansielle omløpsmidler

Investeringer i aksjer, obligasjoner, andeler i fond som er børsnoterte og som inngår i en handelsportefølje, vurderes til virkelig verdi. Valutaterminkontrakter som benyttes for å redusere valutarisiko knyttet til investeringer i utenlandske aksjer vurderes til virkelig verdi.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende.

Bankinnskudd, kontanter o.l.

Bankinnskudd, kontanter ol. inkluderer kontanter, bankinnskudd og andre betalingsmidler med forfallsdato som er kortere enn tre måneder fra anskaffelse.

Utdeling av midler i henhold til stiftelsens formål

Vedtatte utdelinger som ikke er utbetalt på balansetidspunktet, føres som kortsiktig gjeld i regnskapet.

Stiftelsen Sørlandets Kompetansefond

Noter til regnskapet 2018

Note 1 Lønnskostnad, antall ansatte, godtgjørelser, lån til ansatte mm

Lønnskostnad	2018	2017
Lønn inkl styrehonorar	3 085 890	2 751 659
Arbeidsgiveravgift	453 372	432 482
Pensjonskostnader	98 491	159 343
Andre ytelser	78 768	31 169
Sum	3 716 521	3 374 654

Antall årsverk 2,3 2,3

Foretaket er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon, og har en ordning som tilfredstiller kravene i denne loven.

Det er ikke ytt lån eller stilt sikkerhet til fordel for ansatte eller medlemmer av styret og/eller rådsforsamlingen.

Ytelser til ledende personer	Daglig leder	Styret
Lønn	1 456 854	649 000
Pensjonskostnader	66 807	0
Annen godtgjørelse	40 678	0

Av annen godtgjørelse er kr 35 000 knyttet til styrehonorarer fra selskaper som daglig leder er pålagt å representere stiftelsens interesser i.

Godtgjørelse til revisor utgjør følgende (inkludert 25 % mva)	2018	2017
Lovpålagt revisjon	72 500	85 880
Andre attestasjonstjenester	0	0
Andre tjenester utenfor revisjonen	36 250	17 769

Andre tjenester utenfor revisjonen er knyttet til utarbeidelse av årsoppgjør.

Note 2 Bankinnskudd m.m

Av bankinnskudd utgjør kr 250 060 bundne skattetreksmidler.

Stiftelsen Sørlandets Kompetansefond

Noter til regnskapet 2018

Note 3 Investeringer i finansielle anleggsmidler

Aksjer og andeler pr 31.12.	Kommentar	Investeringsstype	Kostpris	Bokført verdi
Skagerak Venture Capital I KS	(2)	Andeler	11 044 097	9 214 130
Skagerak Venture Capital I (GP) KS	(2)	Andeler	1 104 408	911 287
Skagerak Seed Capital II KS	(3)	Andeler	4 363 636	4 363 636
Skagerak Seed Capital (GP) II KS	(3)	Andeler	436 364	436 364
Skagerak Maturo Seed AS	(5)	Aksjer	840 000	650 000
Fjord Invest Sør Vest AS	(4)	Aksjer	2 400 000	0
Pareto Handels- og Logistikkbygg AS	(6)	Aksjer	0	0
Pareto Handels- og Logistikkbygg KS	(6)	Andeler	0	0
Festningsveien 2 AS		Aksjer	3 066 875	2 550 000
Pareto Eiendomsinvest Nordic AS		Aksjer	11 177 905	4 600 000
Forus Kontorbygg AS		Aksjer	15 000 000	2 500 000
Boligeiendom Berlin AS	(7)	Aksjer	4 000 000	140 000
Pareto Energy Solutions AS		Aksjer	13 317 366	6 500 000
Profi I Fastigheter Sverige AB	(1)	Aksjer	5 660	5 660
Profi II Fastigheter Sverige AB	(1)	Aksjer	0	0
Aberdeen Eiendomsfond Norge IS/AS	(8)	Aksjer	47 149 637	47 149 637
Storebrand Eiendomsfond		Andeler	27 182 397	27 182 397
Sum aksjer og andeler			141 088 345	106 203 111
Andre fordringer	Kommentar	Investeringsstype	Kostpris	Bokført verdi
Skagerak Venture Capital I GP og KS	(2)	Lån	514 560	514 560
Skagerak Seed Capital II GP og KS	(3)	Lån	0	0
Sum andre fordringer			514 560	514 560
Sum finansielle anleggsmidler			141 602 905	106 717 671

(1) Eiendomsfondet Profi I Fastigheter Sverige AB ble avviklet i februar 2019. Eiendomsfondet Profi II Fastigheter Sverige AB ble avviklet i januar 2018.

(2) Stiftelsen tegnet seg i 2006 for en investering i venturefondet Skagerak Venture Capital I på totalt kr 25 000 000. Fondet er organisert som et kommandittselskap. Pr. 31.12. var 100 % av kapitalen innbetalt, fordelt med kr 13 378 731 som kommandittkapital og kr 12 483 804 som deltakerlån. Deltakerlånet er nedbetalt med totalt kr 11 969 244.

(3) Stiftelsen tegnet seg i 2008 for en investering i såkornfondet Skagerak Seed Capital II på totalt kr 9 600 000. Fondet er organisert som et kommandittselskap. Per 31.12. var 94 % av kapitalen innbetalt, fordelt med kr 4 800 000 som egenkapital og kr 4 209 216 som deltakerlån. Deltakerlånet er nedbetalt med totalt kr 4 209 216.

(4) Stiftelsen har tegnet seg for en investering på kr 3 000 000 i Fjord Invest Sør Vest AS. Pr. 31.12. er 80 % av kapitalen innbetalt.

(5) Stiftelsen har tegnet seg for en investering på kr 4 000 000 i Skageark Maturo Seed AS. Pr. 31.12. er 21 % av kapitalen innbetalt.

(6) Pareto Handels- og Logistikkbygg AS og KS ble avviklet i 2018.

(7) Boligeiendom Berlin AS ble avviklet i april 2019.

(8) I desember 2018 ble det gjennomført emisjon i Aberdeen Eiendomsfond Norge IS/AS. Kompetansefondet deltok med totalt kr 14 850 001. Beløpet er ikke gjort opp pr 31.12, og inngår i annen kortsiktig gjeld

Fordringene som er klassifisert som finansielle anleggsmidler sin forfaller mer enn et år frem i tid.

Stiftelsen Sørlandets Kompetansefond

Noter til regnskapet 2018

Note 4 Varige driftsmidler

	Kunst	Kontorutstyr, inventar m.m	Sum
Anskaffelseskost 01.01.	39 465	418 368	457 833
Tilgang kjøpte driftsmidler	0	0	0
Avgang	0	-115 832	-115 832
Anskaffelseskost 31.12.	39 465	302 536	342 001
Akkumulerte avskrivninger 31.12.	0	274 636	274 636
Bokført verdi pr. 31.12.	39 465	27 900	67 365
Årets avskrivninger	0	18 639	18 639
Økonomisk levetid		3-5 år	
Avskrivningsplan		Lineær	

Note 5 Markedsbaserte verdipapirer

Andeler i aksjefond	Antall andeler	Kostpris	Bokført verdi/ markedsverdi	Periodens resultat- førte endring
Ardevora Globa Long-only Equity SRI	157 037 278	171 843 941	187 235 547	-12 969 059
Lansdowne DM Long Only SRI B Class USD	553 812	55 409 763	68 683 758	-5 950 122
KLP Aksje Global Indeks I	13 589	33 979 343	40 572 653	-1 441 299
KLP Aksje Global Indeks II	52 749	88 069 951	115 278 214	-30 570 116
KLP Aksje Norden Indeks	1 397	6 001 964	5 669 369	-332 595
Arctic Norwegian Equities II	34 206	38 439 533	52 894 124	-629 483
Danske Invest Norske aksjer Institusjon II	24 369	42 859 015	65 280 155	-4 119 181
Sum aksjefond		436 603 510	535 613 820	-56 011 855

Andeler i rentefond/obligasjoner	Antall andeler	Kostpris	Bokført verdi/ markedsverdi	Periodens resultat- førte endring
PIMCO Global Investment Grade	2 895 540	29 563 511	29 563 469	-3 872 644
Bluebay IG Euro Agg. Inst.	30 259	30 749 306	31 514 238	-548 261
Tempelton Global Bond Fund	2 861 243	28 255 658	30 443 623	199 878
DNB Obligasjon III	9 067	91 731 024	91 360 349	-1 372 293
Holberg Likviditet	903 714	91 680 531	91 476 062	-476 269
Sum rentefond/obligasjoner		271 980 030	274 357 740	-6 069 589

Note 6 Egenkapital

	Grunnkapital	Tilleggskapital	Annen egenkapital	Sum
Egenkapital 01.01.	514 459 044	183 203 885	212 875 119	910 538 048
Årets resultat	0	0	-54 864 635	-54 864 635
Årets avsetning til tilleggskapital	0	18 836 899	-18 836 899	0
Egenkapital 31.12.	514 459 044	202 040 784	139 173 585	855 673 413

Grunnkapitalen ble etter stiftelsen justert slik at bokført grunnkapital utgjorde netto vederlag, etter fradrag for skatt, ved salg av stiftelsens aksjer i Agder Energi AS.

I henhold til stiftelsens vedtekter skal stiftelsens grunnkapital hvert år tillegges et beløp som er tilstrekkelig til at grunnkapitalen opprettholder sin realverdi. Årets avsetning til tilleggskapital på kr 18 836 899 er beregnet ut fra en vekst i konsumprisindeksen på 2,7 % i 2018.

Stiftelsen Sørlandets Kompetansefond

Noter til regnskapet 2018

Note 7 Utdeling av midler i henhold til stiftelsens formål

SØKER	PROSJEKT	2018
Amon	Bygging av pilotinstallasjon	500 000
Havnæringer og offshore		500 000
EYDE nettverket	Eyde Brilliant Industry år 3 av 3	470 000
Hamran Snekkerverksted	Hamran 4.0, år 3 av 3	450 000
Prosessindustri og treindustri		920 000
Sinpro	Kompetanseprosjekt	800 000
Effektiv industriproduksjon, industri 4.0		800 000
Egenregi	Agderprosjektet, år 5 av 5	700 000
Egenregi	Implementering Agderprosjektet	2 000 000
KS Agder	Drømmejobben, år 3 av 4	717 000
Oxford Research	Integrering som virkemiddel, år 3 av 3	317 000
Sørlandet Sykehus HF	Systematisk feedback i terapi, år 4 av 5	343 000
Sørlandet Sykehus HF	Multi Family Cognitive Team, år 4 av 5	134 000
Tidlig innsats for økt yrkesdeltakelse		4 211 000
Bjelland Næringsutvikling	Ekstragiv Bjelland	154 000
Business Region Kristiansand	Økosystem for vekstbedrifter, år 2	2 800 000
CoWorx	Oppstart Farsund	600 000
Egde Konsulting	NæringsPhD , år 1	485 000
Egenregi	Konseptutvikling Senter for innovasjon i Mandal, del 2	800 000
Innoventus Sør	Kommersialisering av forskning	450 000
Lindenesregionen Næringshage	NæringsPhd SKAP/NTNU, år 1 av 3	500 000
Lister Nyskaping	Innakva, år 2	800 000
Moment AS	Prosjektlederrolle, Senter for Innovasjon i Mandal	1 000 000
Moment AS	Veksthus for tidligfasebedrifter	1 425 000
Universitetet i Agder	Senter for Entreprenørskap, år 1, del 1	5 000 000
Universitetet i Agder	Senter for Entreprenørskap, år 1, del 2	2 000 000
NCE Eyde og Lister Nyskaping	Økosystem for bærekraftig entreprenørskap	500 000
GCE Node	Metodikk f. økt konkurransekraft	800 000
Vekstkompetanse og innovasjonsøkosystemer		17 314 000
Digin	Ny Arena-søknad	100 000
NHO Agder	Green Planet pilot Agder	150 000
Universitetet i Agder	Nye veier, år 3 av 4	2 100 000
Andre områder		2 350 000
Sum årets bevilgninger til kompetanseprosjekter		26 095 000
Tilbakeføring av ikke benyttede bevilgninger		-1 259 877
Kostnadsførte bevilgninger til kompetanseprosjekter		24 835 123
Rest, ikke utbetalte bevilgninger fra 2009		134 578
Rest, ikke utbetalte bevilgninger fra 2013		378 481
Rest, ikke utbetalte bevilgninger fra 2014		675 000
Rest, ikke utbetalte bevilgninger fra 2015		2 291 885
Rest, ikke utbetalte bevilgninger fra 2016		3 861 857
Rest, ikke utbetalte bevilgninger fra 2017		19 467 513
Rest, ikke utbetalte bevilgninger fra 2018		26 057 741
Sum avsetning vedtatte utdelinger, ikke utbetalt		52 867 055

Stiftelsen Sørlandets Kompetansefond

Noter til regnskapet 2018

Note 8 Andre fordringer

Andre fordringer består av følgende:	2018	2017
Utbytte fra investeringer, ikke utbetalt	280 609	133 243
Forskuddsbetalte kostnader	77 167	46 999
Øvrige fordringer	3 265	3 265
Sum	361 041	183 507

Note 9 Andre driftskostnader

Posten andre driftskostnader består av:	2018	2017
Lokalkostnader	360 311	392 076
Datautstyr, inventar, småanskaffelser	81 794	94 008
Fremmede ytelser (regnskap, revisjon, advokat, mm.)	630 981	1 023 394
Programvare, kontorrekvisita, telefon, porto	216 665	227 372
Møtekostnader	80 370	111 634
Reisekostnader	63 673	111 139
Annonsering, markedsføring	43 587	84 691
Diverse kostnader (forsikring, kontigenter, mm.)	112 584	75 800
Sum	1 589 964	2 120 113

Til styret i Stiftelsen Sørlandets Kompetansefond

Uavhengig revisors beretning

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Stiftelsen Sørlandets Kompetansefonds årsregnskap som består av balanse per 31. desember 2018, resultatregnskap og kontantstrømpoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av stiftelsens finansielle stilling per 31. desember 2018, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlaget for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av stiftelsen slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske plikter i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til stiftelsens evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betyggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til <https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>.

Uttalelse om andre lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til resultatdisponering er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag ISAE 3000 *Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon*, mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av stiftelsens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Konklusjon om utdeling og forvaltning

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendige i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag ISAE 3000, *Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon*, mener vi stiftelsen er forvaltet og utdelinger er foretatt i samsvar med lov, stiftelsens formål og vedtektene for øvrig.

Kristiansand, 27. mai 2019
PricewaterhouseCoopers AS

Kai Arne Halvorsen
Statsautorisert revisor
(elektronisk signert)

E-SIGNING VALIDATED

This document has been signed as stated below

NAME OF SIGNER	IDENTIFIER	TIME	ELECTRONIC ID
Halvorsen, Kai Arne	9578-5993-4-2298931	27.05.2019 06:48:25 UTC Validated	BankID Mobile NO 2.16.578.1.16.1.12.2.1

SIGN TEXT AND DOCUMENTID

Jeg signerer det presenterte PDF-dokumentet

cf9ff65f4bf4d9d974b13afb03180aceb085aa355348e7f6bf0c56022a7665a

DOCUMENT REFERENCE: 7e4d3b5a-868c-4079-8b37-651caebf0658

secured by **nets**

DOCUMENT REFERENCE: 7e4d3b5a-868c-4079-8b37-651caebf0658